

Vilniaus Universiteto
TARPTAUTINIŲ SANTYKIŲ IR POLITIKOS MOKSLŲ INSTITUTAS

VIRTUALAUS TARYBOS POSĖDŽIO
PROTOKOLAS

2018-06-21 Nr. T-2018-07

Posėdžio pirmininkas: VU TSPMI Tarybos pirmininkas prof. dr. Gediminas Vitkus.

Posėdžio sekretorė: VU TSPMI administratorė Viktorija Gailiūtė

Dalyvavo: Justinas Dementavičius, Liutauras Gudžinskas, Dovilė Jakniūnaitė, Tomas Janeliūnas, Algimantas Jankauskas, Erikas Jankūnas, Alvydas Jokubaitis, Gintas Karalius, Žilvinas Martinaitis, Vitalis Nakrošis, Rūta Petkevičiūtė, Nerija Putnaitė, Ainė Ramonaitė, Margarita Šešelgytė, Mintarė Varanavičiūtė, Ramūnas Vilpišauskas, Inga Vinogradnaitė, Gediminas Vitkus.

Darbotvarkė:

1. Dėl VU Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto Katedrų ir mokslo centrų nuostatų tvirtinimo
2. Dėl VU TSPMI Akademinės veiklos planavimo ir finansinių paskatų skyrimo už veiklos rezultatus tvarkos (toliau – Tvarka) pakeitimų
3. Dėl katedrų ir mokslo centrų steigimo, katedrų vedėjų bei mokslo centrų vadovų patvirtinimo
4. Dėl pritarimo Kęstučio Kazimiero Girniaus kandidatūrai Universiteto afilijuotojo profesoriaus/mokslininko vardui (statusui) suteikti
5. VU TSPMI siunčiamųjų dokumentų blankų tvirtinimas.
6. Kiti klausimai.

1. **SVARSTYTA.** Dėl VU Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto Katedrų ir mokslo centrų nuostatų tvirtinimo

Inga Vinogradnaitė pristato VU Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto Katedrų ir mokslo centrų nuostatų projektą. Nuostatų projektas pridedamas.

NUTARTA. Priimta bendru sutarimu.

2. **SVARSTYTA.** Dėl VU TSPMI Akademinės veiklos planavimo ir finansinių paskatų skyrimo už veiklos rezultatus tvarkos (toliau – Tvarka) pakeitimų

Inga Vinogradnaitė pristato Tvarkos pakeitimus. Tvarkos pakeitimai pridedami.

NUTARTA. Priimta bendru sutarimu.

3. **SVARSTYTA.** Dėl katedrų ir mokslo centrų steigimo, katedrų vedėjų bei mokslo centrų vadovų patvirtinimo.

Inga Vinogradnaitė pristato steigiamas katedras ir centrus bei šakinių akademinių padalinių vadovus. Katedrų ir centro veiklos kryptys ir temos bei vadovai pridedami.

NUTARTA. Priimta bendru sutarimu.

4. SVARSTYTA. Dėl pritarimo Kęstučio Kazimiero Girniaus kandidatūrai Universiteto afilijuotojo profesoriaus/mokslininko vardui (statusui) suteikti.

Pagrindimas pridedamas.

NUTARTA. Priimta bendru sutarimu.

5. SVARSTYTA. VU TSPMI siunčiamųjų dokumentų blankų tvirtinimas
Vilius Mačkinis pristato atnaujintus VU TSPMI siunčiamųjų dokumentų blankus.

Balsavimas. UŽ – 13, PRIEŠ – 4, SUSILAIKĖ – 1.

NUTARTA. Tvirtinti VU TSPMI siunčiamųjų dokumentų blankus.

6. SVARSTYTA: Kiti klausimai.

Algimantas Jankauskas pristato VU Senato išvadą dėl darbo grupės išvados „Dėl TSPMI vykdytų profesoriaus konkursų vertinimo“. Išvados pridedamos.

NUTARTA: Informacija išklausyta.

Posėdžio pirmininkas

prof. dr. Gediminas Vitkus

Posėdžio sekretorė

Viktorija Gailiūtė

VU TARPTAUTINIŲ SANTYKIŲ IR POLITIKOS MOKSLŲ INSTITUTO KATEDRŲ IR MOKSLO CENTRŲ NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. VU Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto (toliau – Instituto) katedrų ir mokslo centrų nuostatai (toliau – Nuostatai) reglamentuoja Instituto katedrų ir mokslo centrų tikslus ir funkcijas, jų sudėtį, steigimo reikalavimus ir sąlygas, darbo organizavimo tvarką.
2. Instituto katedra yra administracinio padalinio teisių neturintis Instituto akademinis struktūrinis darinys, kuriame organizuojamas susijusių politikos mokslų šakų mokslininkų (tyrėjų) ir politikos mokslų studijų dalykų dėstytojų darbas.
3. Instituto mokslo centras yra administracinio padalinio teisių neturintis Instituto akademinis struktūrinis darinys, kuriame organizuojamas vienoje kurioje politikos mokslų šakoje, pošakyje ar tarpšakinio pagrindu dirbančių mokslininkų (tyrėjų) ir dėstytojų darbas.
4. Katedros ir mokslo centrai savo veikloje vadovaujasi Vilniaus universiteto statutu, Lietuvos Respublikos įstatymais, poįstatyminiais teisės aktais, Universiteto senato, Universiteto tarybos nutarimais, Rektorius įsakymais, kitais Universiteto vidaus darbo tvarką reglamentuojančiais dokumentais, Instituto tarybos bei direktoriaus sprendimais ir šiais Nuostatais.
5. Katedros ir mokslo centrai yra pavaldūs ir atskaitingi Instituto tarybai.

II. KATEDROS IR MOKSLO CENTRO STEIGIMAS IR LIKVIDAVIMAS

6. Katedras ir mokslo centrus Instituto direktoriaus (toliau – Direktoriaus) teikimu steigia ir likviduoja Instituto taryba (toliau – Taryba). Katedrų ir mokslo centrų sudėtis tvirtinama ir atnaujinama Direktorius įsakymu.
7. Direktoriaus teikime dėl katedros ar mokslo centro steigimo nurodomos katedros ar mokslo centro planuojamos mokslinių tyrimų kryptys, katedros ar mokslo centro pavadinimas lietuvių ir anglų kalba, siūlomas katedros vedėjas ar mokslo centro vadovas ir numatoma katedros ar mokslo centro sudėtis.
8. Taryba sprendžia dėl katedros ar mokslo centro steigimo įvertinusi planuojamų mokslinių tyrimų krypties aktualumą Instituto strateginių tikslų požiūriu bei katedros ar mokslo centro potencialą žmogiškojo kapitalo ir mokslinės infrastruktūros požiūriu.
9. Direktorius taip pat teikia Tarybai siūlymą likviduoti įsteigtas katedras ar mokslo centrus. Siūlymas turi būti motyvuotas, o Taryba priima sprendimą likviduoti katedrą ar mokslo centrą, jei jų veikla neatitinka Instituto strateginių tikslų arba dėl išteklių trūkumo negali būti tinkamai organizuojama.

III. KATEDROS IR MOKSLO CENTRO SUDĖTIS BEI DARBO ORGANIZAVIMAS

10. Katedrą sudaro ne mažiau kaip penki bent puse etato Institute profesoriaus, vyriausiojo mokslo darbuotojo, docento ir/ar vyresniojo mokslo darbuotojo pareigose dirbantys mokslininkai. Vienas mokslininkas (tyrėjas) gali priklausyti kelioms katedroms ir/ar mokslo centrams.
11. Katedrai vadovauja Katedros vedėjas, kurį trejiems metams tvirtina Taryba. Tarybai tvirtinti vedėjo kandidatūrą iš Institute dirbančių profesorių (vyriausiųjų mokslo darbuotojų) ar docentų (vyresniųjų mokslo darbuotojų) teikia Direktorius.
12. Katedros nariu gali būti kiekvienas, einantis Institute dėstytojo ar mokslo darbuotojo pareigas arba studijuojantis Instituto doktorantūros/ podoktorantūros stažuočių programose. Katedros nariu

tampama Instituto tyrėjo ir Katedros vedėjo abipusiu susitarimu. Per pirmąją rudens semestro savaitę Katedros vedėjas teikia Direktoriui tvirtinti katedros narių sąrašą. Esant poreikiui, Katedros narių sąrašas gali būti atnaujinamas ir dažniau nei kartą per mokslo metus.

13. Mokslo centrą sudaro bent vienas mokslininkas, dirbantis Institute ne mažiau kaip pusę darbo laiko normos ne žemesnėse nei docento (vyresniojo mokslo darbuotojo) pareigose. Mokslo centras steigiamas, jei jo veikloje planuoja dalyvauti bent trys Institute akademines pareigas einantys ar Instituto doktorantūros/ podoktorantūros programose studijuojantys asmenys.

14. Mokslo centrui vadovauja Mokslo centro vadovas. Mokslo centro vadovu gali būti skiriamas mokslininkas, kuris Institute dirba ne mažiau kaip pusę darbo laiko normos ne žemesnėse nei docento (vyresniojo mokslo darbuotojo) pareigose.

15. Mokslo centro nariu gali būti kiekvienas, einantis Institute dėstytojo ar mokslo darbuotojo pareigas arba studijuojantis doktorantūros/ podoktorantūros stažuočių programose. Mokslo centro nariu tampama Instituto tyrėjo ir Mokslo centro vadovo abipusiu susitarimu. Per pirmąją rudens semestro savaitę Mokslo centro vadovas teikia Direktoriui tvirtinti narių sąrašą. Esant poreikiui, šis sąrašas gali būti atnaujinamas ir dažniau nei kartą per mokslo metus.

16. Doktorantas įtraukiamas į tos katedros (ar mokslo centro) narių sąrašus, kuriai priklauso doktoranto vadovas. Jei vadovas priklauso dviem ar daugiau darinių, doktorantas įtraukiamas į tą darinį, kurio vykdomi tyrimai yra glaudžiausiai susiję su doktoranto disertacijos tematika. Dėl dalyvavimo kitų katedrų ar mokslo centrų veikloje doktorantas taip pat gali savo iniciatyva tartis su šių darinių vadovais.

17. Katedros vedėjo (mokslo centro vadovo) funkcijos:

17.1. Koordinuoti katedros (mokslo centro) mokslinį darbą ir siekti į aukštus mokslo rezultatus orientuotų tyrimų katedros (mokslo centro) tematikoje:

17.1.1. Siūlyti Instituto mokslinių tyrimų kryptis;

17.1.2. Formuluoti katedros (mokslo centro) trejų metų mokslinių tyrimų temą (temas) ir metinės veiklos planus įgyvendinant katedros (mokslo centro) tyrimų temą (temas), remiantis katedros (mokslo centro) tyrėjų metiniais veiklos planais;

17.1.3. Teikti Direktoriui tvirtinti Taryboje katedros (mokslo centro) trejų metų mokslinių tyrimų temas;

17.1.4. Kiekvienų metų gruodžio mėnesį teikti Direktoriui tvirtinti katedroje (mokslo centre) aptartus metinės mokslinės veiklos planus, apibendrinti ir teikti informaciją Direktoriui apie jų vykdymą, remiantis katedros (mokslo centro) tyrėjų metinių veiklos planų ataskaitomis;

17.1.5. Telkti tyrėjus ir grupes parengti paraiškoms dėl projektų katedros (mokslo centro) tematikoje vykdymo;

17.1.6. Parengti katedros ar mokslo centro veiklai skirtų lėšų sąmatą ir, suderinus su Direktoriumi, ją įgyvendinti;

17.1.7. Teikti siūlymus Direktoriui dėl Tarybos tvirtinamų mokslinį darbą ir studijas Institute reglamentuojančių taisyklių priėmimo ar tobulinimo, kitais veiklos organizavimo klausimais.

17.2. Kartu su Instituto administracija rūpintis katedros (mokslo centro) mokslinės veiklos rezultatų sklaida tiek nacionalinei, tiek tarptautinei akademinei bendruomenei:

17.2.1. Dalyvauti rengiant ir teikiant informaciją apie katedros (mokslo centro) mokslinės veiklos rezultatus jų pristatymui Instituto internetinėje svetainėje, feisbuko paskyroje ir kituose Institutui aktualiuose informacijos sklaidos kanaluose;

17.2.2. Paskirstyti katedrai (mokslo centrui) skirtą tyrėjų mobilumo fondą ir informuoti apie sprendimus Direktorių;

17.2.3. Dalyvauti organizuojant mokslo ir mokslo populiarinimo renginius.

17.3. Rūpintis discipliną sudarančios grupės tęstinumu, doktorantų pritraukimu, sąlygų doktorantų studijoms sudarymu, dalyvauti formuojant Instituto personalo politiką:

17.3.1. Užtikrinti katedros (mokslo centro) įsitraukimą į doktorantūros studijų procesą, organizuojant katedros (mokslo centro) posėdžius doktorantų studijų rezultatams aptarti ir teikti išvadas Doktorantūros komitetui; pagal galimybes rūpintis doktorantų įtraukimu į katedros (mokslo centro) vykdomus mokslo projektus;

- 17.3.2. Dalyvauti priėmimo į doktorantūrą procese, teikti disertacijų temas vadovų ir temų atrankai;
- 17.3.3. Dalyvauti formuojant Instituto personalo politiką, teikti siūlymus dėl katedros (mokslo centro) narių mokslinio ir pedagoginio krūvio subalansavimo.
- 18. Katedros vedėjui ir mokslo centro vadovui gali būti mokama priemoka prie atlyginimo pagal VU nustatytą tvarką.
- 19. Katedros (mokslo centro) sprendimai priimami posėdžiuose paprasta posėdyje dalyvaujančių narių dauguma.

IV. KATEDRŲ IR MOKSLO CENTRŲ TEISĖS BEI PAREIGOS

- 20. Katedros ir mokslo centrai, įgyvendindami pavestus uždavinius, turi teisę:
 - 20.1. Gauti iš Instituto administracijos informaciją, reikalingą jų uždaviniams įgyvendinti;
 - 20.2. Pasitelkti Instituto administracijos darbuotojus, suderinus su Direktoriumi, katedros ir mokslo centro veikloms įgyvendinti – renginių organizavimui, informacijos sklaidai;
 - 20.3. Esant finansinėms galimybėms, disponuoti lėšomis, skirtomis katedros ar mokslo centro metiniam veiklos planui įgyvendinti, suderinus sąmatą su Direktoriumi;
 - 20.4. Teikti siūlymus Instituto administracijai katedros ar mokslo centro uždavinių įgyvendinimo ir veiklos tobulinimo klausimais;
 - 20.5. Gauti iš Instituto administracijos informaciją apie Universitete ar Institute rengiamus mokslo ir studijų veiklą reguliuojančius dokumentus ir jų įgyvendinimą, susipažinti su šių dokumentų projektais bei teikti pastabas dėl jų;
 - 20.6. Naudotis Instituto patalpomis, ryšių ir kitomis priemonėmis vykdant savo uždavinius.
- 21. Katedros ir mokslo centrai savo veikloje turi siekti aukštų mokslo rezultatų, rūpintis Instituto reputacija ir laikytis akademinės etikos normų.
- 22. Instituto direktorius turi sudaryti sąlygas, būtinas atlikti šiuose Nuostatuose numatytas Katedrų (Mokslo centrų) vadovų funkcijas ir įgyvendinti šiuose Nuostatuose apibrėžtas Katedrų ir mokslo centrų teises.

V. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

- 23. Šie Nuostatai įsigalioja juos patvirtinus Instituto Tarybai.

VU TSPMI Akademinės veiklos planavimo ir finansinių paskatų skyrimo už veiklos rezultatus tvarkos pakeitimai

6. Iki kiekvienų metų lapkričio 1 d. pagrindinėse pareigose VU TSPMI dirbantys tyrėjai parengia akademinės veiklos planą (priedas 1), kuriame numato, kokius darbus planuoja atlikti einamaisiais mokslo metais. Parengtas planas suderinamas su Katedros vedėju/ais ar Mokslo centro vadovu/ais, o taip pat aptariamas su Direktoriumi metinio pokalbio metu, siekiant užtikrinti proporcingą darbų pasiskirstymą tarp personalo narių.

7. Iki lapkričio 1 d. taip pat yra rengiama mokslinės veiklos už praėjusius mokslo metus (t.y. veiklos, įgyvendintos iki einamųjų metų rugsėjo 1 d.) ataskaita (priedas 1). Ataskaita aptariama su Direktoriumi Katedros vedėju/ais ar Mokslo centro vadovu/ais metinio pokalbio metu.

Katedrų ir centro veiklos kryptys ir temos

<u>Europos studijų centras</u>	8
<u>Politinės elgsenos ir institucijų tyrimų katedra</u>	9
<u>Politinės filosofijos ir idėjų istorijos katedra</u>	11
<u>Tarptautinių santykių katedra</u>	14
<u>Viešojo administravimo ir politikos analizės centras</u>	16

Europos studijų centras

Pagrindinis Centro tikslas būtų aktyvesnė mokslo veikla Europos studijų kryptyje. Toks Centras būtų:

- struktūra, kuri derina vadovo akademinę lyderystę su iniciatyvomis „iš apačios“;
- platforma, kuri užtikrina daugiau akademinio tarpusavio bendravimo ir bendradarbiavimo;
- susigrupavimas, kuris turi potencialo generuoti originalias idėjas;
- veiksnys, kuris užtikrina didesnę doktorantų ir jaunų mokslininkų įtraukimą į akademines veiklas ir diskusijas.

Pagrindinės Europos studijų centro tyrimų kryptys:

Area Studies. Į šią kryptį patenka viskas, kas siejasi su šiuolaikine Europa – pradedant jos vidine sąranga ir baigiant jos vieta pasaulyje. Dėmesio centre politinis Europos centras – Europos Sąjunga, taip pat Europos Sąjungos valstybės.

Tarpdisciplininės studijos. Nors tarptautinių santykių/politikos mokslų institute mus pirmiausia domina *Polity, Politics* ir *Policies*, tačiau iš tikrųjų ir patys tarptautiniai santykiai yra tarpdiscipliniška kryptis, apimanti ne tik politiką, bet ir arčiausiai esančias kaimynines disciplinas – ekonomiką ir teisę, taip pat neišvengiamai turi ir humanitarinę matmenį.

Veiklos forma: reguliarius "research" seminarai, kurie veiktų kaip esamų ar dar tik begimstančių idėjų artikuliacijos forumas. Šioje idėjų pristatymo ir mainų platformoje ilgainiui galėtų rasti ir bendri sumanymai ir projektai.

Narių sąrašas:

Marijus Bernatavičius

Ieva Giedraitytė

Liutauras Gudžinskas

Deividas Kriaučiūnas

Gintas Karalius

Linas Kojala

Vytautas Kuokštis

Nerija Putnaitė

Romas Švedas

Ramūnas Vilpišauskas

Gediminas Vitkus

Parengė Gediminas Vitkus

2018-06-14

Politinės elgsenos ir institucijų tyrimų katedra

Katedros veiklos kryptys:

- Partijų ir rinkiminio elgesio tyrimai

Įdirbis: nuo 2012 m. vykdoma Lietuvos nacionalinė rinkiminė studija, bendradarbiavimas su True European Voter, CSES, MEDem; VAA projektai manobalsas.lt ir EUvox; knygos „Partinės demokratijos pabaiga“, „Kaip renkasi Lietuvos rinkėjas“, „Ar galime prognozuoti Seimo rinkimus“

- Pilietinės visuomenės, politinio dalyvavimo, politinių nuostatų ir politinės komunikacijos tyrimai

Įdirbis: knygos „Neatrasta galia“, „Posovietinės Lietuvos politinė anatomija“, „Tarp Rytų ir Vakarų: Lietuvos visuomenės geokultūrinės nuostatos“, „Kalbėjimas paraštėse“, „Rusijos informacijos geopolitikos potencialas ir sklaida Lietuvoje“, „Pasitikėjimas valstybe: prielaidos, iššūkiai, sprendimai“, „Kas eitų ginti Lietuvos“; kiekybinių ir kokybinių duomenų rinkiniai

- Demokratijos, politinių institucijų, lyginamosios politikos tyrimai

Įdirbis: L. Gudžinsko, M. Jastramskio, J. Ulinskaitės, iš dalies D. Šlekio darbai, e-demokratijos projektas

- Sovietmečio visuomenės, Sąjūdžio, posovietinės visuomenės kolektyvinės atminties tyrimai

Įdirbis: sukurtas sovietmečio Sakytinės istorijos archyvas, knygos „Sąjūdžio ištakų beieškant“, „Nematoma sovietmečio visuomenė“, šaltinių rinkinys „Kažkas tokio labai tikro“, Sąjūdžio DVD, metodinė knyga „Sakytinė istorija kaip sovietmečio tyrimo metodas“

Katedros siekinys (ambicija) - tapti tarptautiniu mastu žinomu pokomunistinės visuomenės ir politikos tyrimų ir kompetencijos centru

Prielaidos tokiam tikslui: aukšto tarptautinio lygio metodologinės kiekybinių ir kokybinių tyrimų kompetencijos, giluminis Lietuvos atvejo pažinimas, gausi turimų duomenų (kiekybinių ir kokybinių) bazė, skirtingų viena kitą papildančių specializacijų (lyginamosios politikos, politinės sociologijos, politinės psichologijos, politinės komunikacijos ir kt.) tyrėjai, inovatyvių prieigų (pvz., relational sociology, tinklų analizės) taikymas

Spręstinios problemos/silpnybės: mažas tarptautinis žinomumas (per menkas užsienio publikacijų skaičius, neefektyvus įdirbio ir kompetencijos pristatymas internete), lyginamosios perspektyvos trūkumas

Strateginiai uždaviniai ateinantiems metams:

- katedros įdirbio pristatymas internete lietuvių ir anglų kalbomis,
- sakytinės istorijos archyvo sutvarkymas ir įsivertinimas kaip sakytinės istorijos kompetencijos centro,
- publikacijos anglų k. geruose žurnaluose ir prestižinėse leidyklose,
- partnerių lyginamiesiems tyrimams paieška.

Katedros veiklos:

- moksliniai ir metodiniai seminarai,
- tyrimų projektų rengimas ir vykdymas,
- darbas su Lietuvos institucijomis (konsultavimas, tyrimų pristatymas, užsakomieji taikomieji tyrimai),
- studentų įtraukimas į tyrimus,
- doktorantų ir podoktorantūros stažuotojų pritraukimas ir įtraukimas į tyrimus,
- rūpinimasis katedros žmonių darbų viešinimu, knygų recenzijomis,
- rūpinimasis katedros tematikos knygų užsakymu bibliotekai,
- tarptautinė tinklaveika (bendradarbiavimas su užsienio tyrimų institucijomis, tarptautiniais tinklais, užsienio mokslininkų kvietimasis ir kt.).

Narių sąrašas

1. Ainė Ramonaitė
2. Deividas Šlekys
3. Ieva Petronytė - Urbonavičienė
4. Inga Vinogradnaitė
5. Jogilė Ulinskaitė
6. Jūratė Kavaliauskaitė
7. Justinas Dementavičius
8. Lina Strupinskienė
9. Liutauras Gudžinskas
10. Mažvydas Jastramskis
11. Nerijus Maliukevičius
12. Vytis Jurkonis
13. Augustė Dementavičienė
14. Liucija Vervečkienė
15. Paulius Skirkevičius

Parengė Ainė Ramonaitė

2018-06-13

Politinės filosofijos ir idėjų istorijos katedra

Politinės filosofijos ir idėjų istorijos katedra jungia filosofinius ir istorinius politikos tyrinėjimus užsiimančius mokslininkus. Nors filosofiniai tyrinėjimai skiriasi nuo istorinių tyrinėjimų, dvi mokslininkų grupės suartina tarpinė filosofijos istorijos disciplina ir Lietuvos politinės minties specifika. Didesnė Lietuvos politinės minties tradicijos dalis nėra verta politinės filosofijos vardo, griežtąja to žodžio prasme. Panašiai kaip kai kuriose kitose šalyse, politinė filosofija reiškia politinę teoriją. Katedros mokslininkai nagrinėja teorinius politikos klausimus. Idėjų istorijos sąvoka katedros pavadinime naudojama bendriausia prasme, nurodanti tradicinius politinės minties istorijos tyrinėjimus, esančius istorijos mokslo dalimi, Lovejoy, Pococko ar Skinnerio stiliaus idėjų istorijos tyrinėjimus, Koselecko *Begriffsgeschichte* ar Rosanvallonio politiškumo tyrinėjimus. Nuo Istorijos fakulteto katedrų Katedra skiriasi orientacija į politinę mintį, atsisakant kitų istoriografijos aspektų. Nuo Filosofijos fakulteto tyrinėjimų katedra skiriasi išskirtiniu dėmesiu praktinei filosofijai. Vilniaus universiteto Filosofijos fakultetas neturi nei vienos praktinės filosofijos katedros. Politinės filosofijos ir idėjų istorijos katedra užpildo didelę VU padalinių formavimo spragą.

Per kelis paskutinius dešimtmečius Lietuvoje subrendo sociologiniai politikos tyrinėjimai, suvokiami kaip politikos mokslo modelis. Šiuo metu jau galima kalbėti apie politinės sociologijos dominavimą ir kitų tyrimo perspektyvų išstūmimą į pakraštį. Skirtingai negu pirmaisiais pokomunistiniais dešimtmečiais, politinė filosofija nebeturi jos iš anksčiau paveldėto pranašumo. Priešingai, politikos filosofai ir idėjų istorikai šiuo metu yra išsiblaškę, taikstosi su savo pagalbiniu vaidmeniu ir neranda bendro veikimo formų. Galima nurodyti kelis pagrindinius dabartinių politinės filosofijos tyrinėjimų TSPMI ir Lietuvoje trūkumus. Pirma, trūksta rimtos, nuoseklios ir instituciskai įtvirtintos politikos filosofų diskusijos. Antra, universiteto reformos sutraukė ryšius tarp tyrimo objektais ir metodais artimų fakultetų. Mokslininko dėstymas skirtinguose fakultetuose tapo sunkiai įmanomas. Trečia, politikos filosofai kol kas yra pasimetę pirmenybę biheivioristiniams metodams teikiančioje aplinkoje. Ketvirta, reikia iš naujo apmąstyti Lietuvos politinės filosofijos ryšį su pasaulinėmis tendencijomis. Penkta, būtina naujai suprasti Lietuvos politinės filosofijos santykį su šalies politine tikrove. Šešta, būtina formuoti naujas bendradarbiavimo su kitais mokslais tradicijas. Septinta, reikia rasti naują vidaus ir tarptautinių tyrinėjimų santykį.

Plačiai suprasti politinių idėjų istorijos tyrinėjimai šiandien taip pat susiduria su naujais iššūkiais. Pirma, nėra vidinės politinės minties istoriją tyrinijančių mokslininkų diskusijos. Per kelis pokomunistinius dešimtmečius menkai atsinaujino conceptualiniai istorikų resursai. Antra, istorija yra viena labiausiai TSPMI apleistų disciplinų metodologijos ir atliekamų tyrimų požiūriu. TSPMI studentai beveik netaiko istorinio tyrimo metodų. Nepagrįstai manoma, kad VU Istorijos fakultetas turi istorinių politikos tyrimų monopolį. Šis fakultetas beveik nevykdo politinės minties istorijos tyrimų. Trečia, būtina užmegzti ryšius su kitomis istorinius politikos tyrimus vykdančiomis institucijomis. Ketvirta, būtina rasti naujas bendradarbiavimo tarp politikos filosofų ir idėjų istorikų formas. Penkta, Lietuvos politinės minties tyrinėjimai reikalauja gilesnio užsienio tendencijų apmąstymo.

Artimiausi Katedros uždaviniai:

- (1) Sukurti mokslinį seminarą, kuriame būtų aptariami katedros mokslininkų ir svečių pranešimai.
- (2) Organizuoti kasmetinę mokslinę konferenciją, skirtą politinės filosofijos ir idėjų istorijos problemoms.
- (3) Į katedros veiklą įtraukti jos temomis besidominčius Istorijos ir Filosofijos fakultetų doktorantus.
- (4) Rengti bendrus mokslinius projektus.
- (5) Rasti nuolatinį tarptautinio bendradarbiavimo partnerį (Krokuvos universitetas). Formuoti tarptautinių ryšių tinklą.
- (6) Į katedros mokslininkų tyrinėjimus įtraukti magistrantus.
- (7) Sukūrus pakankamą studentų susidomėjimą, suformuoti atskirą bakalauro darbų gynimo komisiją.
- (8) Kelti politinės filosofijos ir idėjų istorijos disciplinų prigimties supratimą bei prestižą Lietuvoje.

Šiuo metu visi potencialūs Katedros mokslininkai turi savo individualius mokslinio tyrinėjimo projektus. Todėl prie naujų katedros bendradarbiavimo formų būtina pereiti pamažu, bendru sutarimu.

Kadangi reikia nurodyti galimas mokslinių tyrimų kryptis, drįsčiau pradžiai pasiūlyti kelias temas. Tai Katedros mokslinio bendrumo paieškų pradžia. Paliekama erdvė tolesnei kiekvieno jos nario iniciatyvai.

(1) Politika ir asmuo.

Dabartinės Lietuvos ir kitų visuomenių piliečiai politikos neįtraukia į savo gyvenimo ir žmogiškojo pasaulio supratimą. Turime situaciją, kai kalbama apie piliečių abejingumą politikai, tačiau neanalizuojami filosofiniai asmens ir politikos santykio aspektai. Vienoje pusėje atsidūrė asmuo, o kitoje – politika. Politinio gyvenimo analizė dabartinėse Vakarų visuomenėse darosi vis mažiau susieta su asmens savivoka. Sociologiniai politinio dalyvavimo tyrimai neanalizuoja politikos vietos asmens patyrimo. Būtina iš naujo apmąstyti, kas yra asmuo ir koks jo santykis su politika. Dauguma filosofų į politiką žiūri kaip į antraeilį žmogiškojo patyrimo veiksnį. Modernioji politinė mintis asmenį pakeitė individu.

(2) Trys politinės modernizacijos pagreitinimo strategijos: tarpukaris, sovietmetis ir pokomunizmas.

Šį tyrimą galima vadinti trijų Lietuvos politinio laiko savivokos formų ir politinės pažangos idėjų analize. Per paskutinius du amžius Lietuva susidūrė su trim pagrindinėmis šalies istorijos pagreitinimo strategijomis – nacionalizmu, komunizmu ir liberalizmu. Už to stovi skirtingos modernybės sampratos. Tyrimo tikslas – politinės pažangos sampratų analizė. Siekiama ištirti, kaip modernusis istorizmas pakeitė svarbiausių politikos sąvokų supratimą. Įsigalėjus tikėjimui istorijos pažanga, politinis mąstymas tapo priklausomas nuo ateities sampratos.

(3) Demokratijos ir respublikos santykis

Modernioji Lietuvos politinės minties tradicija neturi demokratijos ir respublikos skirtumų apmąstymo. Apmąstymai apie respubliką dažniausiai baigiasi su Lietuvos Didžiąja Kunigaikštija. Tarpukario Lietuva buvo respublika, bet nebuvo demokratija. Modernioji tarpukario ar dabartinė Lietuvos respublika gyvena be didesnio respublikos idėjos supratimo. Respublika ir demokratija yra du skirtingi, nebūtinai sutampantys, politiniai režimai. Demokratijos ir respublikos skirtumų apmąstymas yra svarbus teorinis klausimas. Modernusis respublikonizmas skiriasi nuo klasikinio respublikonizmo. Dar svarbesnis yra demokratijos ir respublikos santykio klausimas. Politinio dalyvavimo problemos susietos su požiūriu į respubliką.

(4) Dabarties politinio gyvenimo prieštaravimai

Po George'o Hegelio žinome, kad savo laikmetį galima pažinti idėjomis. Tačiau neįmanoma peržengti dabarties ribotumų. Politinės visuomenės gyvenimas yra nuolatinis savęs peržengimas ir neigimas. Piliečiai kažką kuria, kovoja, būna patenkinti, bet vėliau paaiškėja, jog tai yra kliūtis naujiems politiniams siekiams. Hegelio žodžiais, dvasia kovoja prieš save pačią. Tai neaplenkia dabartinės Lietuvos politinio gyvenimo. Kiekviena nauja karta yra priversta iš naujo klausti, kokie prieštaravimai būdingi jos laikmečiui ir politikai? Kur slypi dabartinę Lietuvos visuomenę griaunančios jėgos, galinčios atmesti tai, kas svarbu dabarčiai?

Katedros nariai:

Violeta Davoliūtė

Kęstutis Girnius

Algimantas Jankauskas

Linas Jokubaitis

Alvydas Jokubaitis

Jūratė Kavaliauskaitė

Raumundas Lopata

Vilius Mačkinis

Erika Leonaitė

Nerija Putnaitė

Vladas Sirutavičius

Inga Vinogradnaitė

Augustė Dementavičienė

Gintas Karalius

Parengė prof. Alvydas Jokubaitis

2018-06-13

Tarptautinių santykių katedra

Tyrimų programa 2018-2021

Tarptautinių santykių katedra institute yra vieta, kur atliekami individualūs ir bendri tarptautinių santykių disciplinos tyrimai, vyksta jų rezultatų įvertinimas, organizuojami moksliniai renginiai, diskutuojama aktualiais tarptautinių santykių disciplinos klausimais, aptariamos pasaulio politikos aktualijos.

Pagrindinis katedros tikslas - vienyti katedros tyrimų tematika užsiimančius tyrėjus, palaikyti mokslininkų bendruomenę ir sukurti erdvę bendriems moksliniams projektams ir diskusijoms.

Tarptautinių santykių katedros mokslininkai **vykdo tyrimus** vienoje (ar keliose) iš šių tyrimų sričių:

- Globalių politinių procesų, aplinkos ir struktūrų analizė
 - Apima, bet neapsiriboja tarptautinių santykių teorijos, tarptautinės teisės, tarptautinės politinės ekonomijos, tarptautinių institucijų, didžiųjų valstybių užsienio politikos, galios pokyčių tyrimus
- Regionų tyrimai (*area studies*)
 - Tai tarpdisciplinė tyrimų erdvė, apimanti Rusijos, Europos (koncentruojantis į Rytų ir Pietų Europos valstybes), Vidurio Rytų, Rytų ir Pietų Azijos, Lotynų Amerikos regionų ir valstybių tyrimus
- Saugumo ir konfliktų studijos
- Lietuvos užsienio ir saugumo politikos analizė

Antrasis katedros tikslas - **populiarinti tarptautinių santykių discipliną**, viešai pasakojant apie katedroje atliekamus tyrimus, diskutuojant apie šiuolaikinius pasaulio politikos procesus, regionų ir atskirų valstybių vystimąsi, tarptautinių santykių teorijas ir jų taikymo galimybes. Taip kartu prisidedant ir prie Tarptautinių santykių ir diplomatijos bei Rytų Europos ir Rusijos studijų magistro programų stiprinimo ir populiarinimo ir tolesnio kokybiško įgyvendinimo

Pagrindinės katedros veiklos

- Periodiški katedros moksliniai seminarai
- Bendrų projektų iniciavimas (formalių ir neformalių)
- Konferencijos ir vieši seminarai
- Policy diskusijos ir populiarinimo renginiai

Numatomas katedros narių sąrašas (2018-06-14)

1. Deividas Šlekys
2. Dvilė Jakniūnaitė
3. Erika Leonaitė
4. Gediminas Vitkus
5. Ieva Giedraitytė
6. Ieva Koreivaitė
7. Konstantinas Andrijauskas
8. Laurynas Jonavičius
9. Lina Strupinskienė
10. Margarita Šešelgytė
11. Natalija Arlauskaitė
12. Nerijus Maliukevičius
13. Ramūnas Vilpišauskas
14. Tomas Janeliūnas
15. Valentinas Beržiūnas

16. Vladas Sirutavičius
17. Vytis Jurkonis

Doktorantai

1. Agnė Raginytė
2. Agnija Tumkevič
3. Ieva Skurdauskaitė
4. Juljan Jachovič
5. Marijuš Antonovič
6. Neringa Bladaitė

Parengė Dovilė Jakniūnaitė

2018-06-14

Viešojo administravimo ir politikos analizės centras

Informacija TSPMI svetainei

Viešojo administravimo ir politikos analizės centras įkurtas 2007 m. Centras telkia TSPMI tyrėjus ir įvairių pakopų studentus, dirbančius viešojo administravimo ir viešosios politikos srityje. Šis centras vykdo mokslinius tyrimus visose šios disciplinos srityse: viešojo administravimo, viešosios politikos proceso ir viešosios politikos analizės. Viešojo administravimo ir politikos disciplina iš kitų politikos mokslų disciplinų išsiskiria tarpkryptiškumu, artimu ryšiu su įvairių suinteresuotųjų grupių (sprendimų priėmėjų, viešojo valdymo praktikų ar socialinių partnerių) atstovais.

Pagrindiniai šio centro veiklos uždaviniai yra šie:

- vykdyti reikšmingus mokslinius tyrimus viešojo administravimo, viešosios politikos proceso ir viešosios politikos analizės srityse, kuriant naujas mokslines žinias ir aukštus mokslinius rezultatus kartu su Lietuvos ir užsienio mokslo centrų tyrėjais;
- skleisti mokslinių tyrimų rezultatus tiek nacionalinei, tiek tarptautinei akademinei bendruomenei, dalyvaujant įvairiuose moksliniuose tinkluose (*EGPA, NISPAcee, IPPA*, t. t.), renginiuose ir projektuose, bendradarbiaujant su įvairių suinteresuotųjų grupių atstovais;
- ugdyti viešosios politikos analizės tyrėjus, įtraukiant TSPMI Viešosios politikos analizės programos ir kitus studentus į centro tyrėjų vykdomus mokslinius tyrimus, dalyvaujant TSPMI doktorantūros studijų procuose.

Viešojo administravimo ir politikos analizės centrui vadovauja prof. dr. Vitalis Nakrošis. Šio centro veikloje dalyvauja prof. dr. Ramūnas Vilpišauskas, doc. dr. Žilvinas Martinaitis, doc. dr. Egidijus Barcevičius, doc. dr. Vytautas Kuokštis, dr. Ieva Petronytė, dr. Petras Ragauskas, doktorantai Liudas Jurkonis ir Vaida Pukinaitė, kiti TSPMI tyrėjai ir studentai.

Centro atstovai dalyvavo įgyvendinant įvairius mokslinius tyrimus, įskaitant LMT finansuojamus tyrimus „Lietuvos valdžios institucijų struktūros ir veiklos kaitos tendencijos“, „Lietuvos Vyriausybės veiklos prioritetai: įgyvendinimo procesas ir rezultatai“, „Geras valdymas ir pasitikėjimas valdžios institucijomis kuriant gerovės visuomenę Lietuvoje“ ir „Saulėlydžio komisijų rekomendacijų poveikis Lietuvos viešojo valdymo politikai 1999-2016 m.“.

Papildoma informacija TSPMI tarybai: centro prioritetai

Pirmasis artimiausio laikotarpio centro prioritetas yra naujų perspektyvių tyrėjų (magistrantų, doktorantų, podoktorantūros stažuotojų) pritraukimas į centro veiklą. Tai padėtų TSPMI tyrėjams aktyviau vykdyti mokslinius tyrimus ir skleisti jų rezultatus, taip pat prisidėtų prie geresnio TSPMI Viešosios politikos analizės programos įgyvendinimo ir leistų kokybiškai ugdyti šios magistro programos ir kitų studentų tiriamąsias kompetencijas.

Antrasis artimiausio laikotarpio prioritetas yra bendrų mokslinių tyrimų projektų inicijavimas, siekiant jų įgyvendinimui pritraukti programinio konkursinio finansavimo lėšų. Paskelbus LMT mokslinių tyrimų kvietimus, bus nagrinėjamos galimybės suburti TSPMI tyrėjų komandą ir teikti paraišką dėl tolesnių viešosios politikos proceso tyrimų, kurie Lietuvoje iš esmės vykdomi tik TSPMI. Naujame projekte planuojama derinti atsirandančias mokslinių tyrimų temas su reikšmingomis vyriausybės veiklos sritimis, o jo rezultatai galėtų būti panaudoti tobulinant viešosios politikos turinį ir procesus Lietuvoje.

Centro mokslinių tyrimų temos 2018-2019 m.m.

Nr.	Temos pavadinimas	Planuojamas rezultatas	Vykdytojai	Terminai
1.	Viešojo valdymo reformos Rytų ir Vidurio Europos	Publikuotas straipsnis mokslo	V. Nakrošis (bendradarbiaujant	2018 m. III

	šalyse	leidinyje „NISPAcee Journal of Public Administration and Policy“	su kitų universitetų tyrėjais)	ketvirtis
2.	Saulėlydžio komisijų rekomendacijų poveikis Lietuvos viešojo valdymo politikai 1999-2016 m.	Pateiktas straipsnis mokslo leidiniui „Politologija“; parengta konferencijos pranešimo santrauka (anglų kalba)	V. Nakrošis, R. Bortkevičiūtė	2018 m. IV ketvirtis
3.	Strateginis planavimas, kuris veikia – įrodymai iš Europos viešojo sektoriaus	Straipsnis žurnalui „Public Money and Management“; pranešimas 2018 m. EGPA konferencijai	V. Nakrošis (bendradarbiaujant su kitų universitetų tyrėjais)	2019 m. III ketvirtis

Parengė Vitalis Nakrošis

2018-06-12

DĖL VILNIAUS UNIVERSITETO

AFILIJUOTOJO PROFESORIAUS (MOKSLININKO) VARDŲ (STATUSO) SUTEIKIMO

Prašome suteikti afilijuotojo profesoriaus (mokslininko) vardą (statusą) dr. Kęstučiui Kazimierui Girniui, VU Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto docentui.

Kandidato veikla numatoma Tarptautinių santykių ir politikos mokslų institute Politinės filosofijos ir idėjų istorijos katedroje.

(Kandidato indėlis į Universiteto mokslo ir studijų plėtrą ir kiti nuopelnai) Dr. Kęstutis Kazimieras Girnius Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų institute docento pareigas eina nuo 2007 m. balandžio 11 d., dėstė bakalauro ir magistro studijų programų studentams lietuvių ir anglų kalbomis, vadovavo baigiamiesiems darbams, rengiamiems nacionalizmo, tautinio tapatumo, karo moralumo klausimais, dalyvavo mokslinių tyrimų projektuose.

Dr. Kęstutis Girnius aktyviai reiškiasi Lietuvos viešojoje erdvėje komentuodamas politikos aktualijas, rašo filosofinius komentarus „Naujam židiniui“, skaito paskaitas Lietuvos regionuose. Jo pasverti ir pagrįsti komentarai, dėstantys savitą politikos aktualijų supratimą ir aiškinimą buvo ir yra svarūs indėlis į Universiteto vardo sklaidą ir populiarinimą Lietuvoje.

Reikėtų paminėti ir kitus Dr. Kęstučio Kazimiero Girniaus nuopelnus. Nuo 1979 metų dr. Kęstutis Girnius dirbo „Laisvės radijuje“, 1984–2003 m. „Laisvosios Europos radijuje“ – korespondentu bei lietuvių redakcijos ir centrinių žinių tarnybų direktoriumi. Šio radijo laidos buvo reikšmingos tiek puoselėjant tautinę savimonę sovietinės okupacijos metais, tiek vėliau, jos pabaigoje ir Atgimimo metais, užtikrinant visapusiškos, išsamios, objektyvios informacijos apie vykstančius procesus sklaidą. Be to, dar išėvijoje doc. Kęstutis Girnius išleido knygą „Partizanų kovos Lietuvoje“, paremtą tuo metu prieinamais partizanų archyvais ir sovietiniais šaltiniais, kurių kritinė analizė leido sukurti objektyvų pokario pasipriešinimo supratimą, o taip pat tapo atskaitos tašku ir standartu pastaraisiais dešimtmečiais Lietuvos istorikų vykdomiems rezistencijos tyrimams.

Įvertinę dr. Kęstučio Girniaus nuopelnus Universitetui ir Lietuvai, siekdami užtikrinti jo ryšių su Universitetu tęstinumą ir pripažinti jo indėlį ugdant naują politologų kartą, prašome suteikti jam afilijuotojo profesoriaus (mokslininko) vardą (statusą).

**SENATO 2018 M. GEGUŽĖS 22 D. SUDARYTOS TARPTAUTINIŲ SANTYKIŲ IR POLITIKOS MOKSLŲ
INSTITUTE VYKDYTŲ PROFESORIAUS KONKURSŲ VERTINIMO DARBO GRUPĖS IŠVADOS**

2018 m. birželio 7 d.

Darbo grupė vertino konkursus į profesoriaus pareigas, teikimas kuriems buvo patvirtintas TSPMI Tarybos 2018 m. kovo 22 d. posėdyje ir kurie to teikimo pagrindu buvo skelbti Rektorius 2018 m. kovo 28 d. įsakymu.

Darbo grupė rėmėsi dokumentais, nurodomais šių išvadų 1 priede.

Įvertinusi šiuos dokumentus, taip pat Žmogiškųjų išteklių skyriaus vadovės R. Stankevičienės pateiktus paaiškinimus, darbo grupė priėjo šių išvadų:

1. Konkursų profesoriaus pareigoms buvo skelbiama mažiau, negu buvo kadenciją baigiančių profesorių. Konkursas esamoms prof. V. Radžvilo pareigoms užimti nebuvo paskelbtas.

2. 2018 m. paskelbti konkursai TSPMI profesoriaus pareigoms eiti buvo personalizuoti. Konkurso „Profesorius (-ė) (Europos integracijos studijos)“ vietai užimti, į kurią numanoma galėtų pretenduoti ir prof. V. Radžvilas, personalizavimą lėmė perdėm didelė pareigų apibūdinimo detalizacija. Nurodyta būtinybė vykdyti tyrimus ir studijas „Europos integracijos, Europos Sąjungos institucijų ir politikos klausimais“, tačiau prof. V. Radžvilas nevykdo tyrimų Europos Sąjungos institucijų klausimais, todėl pretenduoti į šias profesoriaus pareigas bei tenkinti šio konkurso sąlygas prof. V. Radžvilas, net ir norėdamas, objektyviai neturėjo galimybių.

3. Paaiškinimų, kodėl šis konkursas nebuvo skelbtas, darbo grupės nagrinėtuose dokumentuose nerasta.

Atsižvelgdami į Vilniaus universiteto senato sudarytos darbo grupės prietas išvadas, taip pat į 200 studentų parašais patvirtintą kreipimąsi, be to, į faktą, kad prof. V. Radžvilui Vilniaus universiteto senatas yra suteikęs pedagoginį profesoriaus vardą, Vilniaus universiteto rektoriui rekomenduojame vadovaujantis Vilniaus universiteto Statuto 15 str. 8 d. sudaryti su prof. V. Radžvilu terminuotą sutartį su galimybe profesoriaus pareigoms eiti.

Darbo grupės nariai

prof. T. Medaiskis (pirmininkas),

dr. A. Mickevičius,

prof. M.P. Šaulauskas,

prof. G. Tamulaitis,

I. Gaižiūnas (studentų atstovas)

1 priedas. Nagrinėtų dokumentų sąrašas

1. Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto tarybos 2018-03-22 posėdžio protokolai Nr. T-2018-05.
2. Vilniaus universiteto rektoriaus 2018-03-28 įsakymas Nr. R-201 „Dėl Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto priėmimo-atestacijos komisijos sudėties patvirtinimo ir konkurso dėstytojų pareigoms eiti nuo 2018 m. rugsėjo 1 d. paskelbimo“.
3. Vilniaus universiteto rektoriaus 2018-02-27 įsakymas Nr. R-100 „Dėl Vilniaus universiteto dėstytojų ir mokslo darbuotojų atestavimo ir konkursų pareigoms eiti organizavimo 2018 m. grafiko patvirtinimo“ (su pakeitimais).

4. Vilniaus universiteto pedagoginio ir mokslo personalo atestavimo ir konkursų pareigoms eiti organizavimo nuostatai, patvirtinti Vilniaus universiteto senato 2013-12-17 nutarimu Nr. S-2013-8-2 (su pakeitimais).
5. Konkursų eiti profesoriaus pareigas Vilniaus universitete rekomendacinės formos.
6. Konkursų eiti profesoriaus pareigas Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų institute skelbimų tekstai.